

: : ಕುಂದದಿರಲಿ ಕುಂದವಾಡ ಕೆರೆ ::

-ಕೆ.ಆರ್. ಮಂಗಳಾ

ಸೂರ್ಯ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆಗಸದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ನೀವಿಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಸುತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸಿದರೆ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಘುಲ್ಲ. ಹೊಸ ಉಸಿರು ಎದೆಯ ಗೂಡನ್ನು ಹೊಕ್ಕ ಅನುಭವ. ಜೀವನದ ಜಂಜಾಟಗಳು ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲೇ ಮಾಯ. ಬಿಸಿಯುಸಿರು ಹೊರ ಹೋದಂತೆ, ಬದುಕಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಭರವಸೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಂತೆ, ನವಚೈತನ್ಯವೊಂದು ಜೀವವನ್ನು ಮುದಗೊಳಿಸಿದಂತೆ, ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಸಜ್ಜಾದಂತೆ...

ಹೌದು ಇದು ನಮ್ಮ ಕುಂದವಾಡ ಕೆರೆಯ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿ.

ಈ ಕೆರೆಯ ಮೋಡಿ ಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರನ್ನು ಚುಂಬಕದಂತೆ ಸೆಳೆದಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಸೆಕೆಂಡಿಗೂ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವ ಅವರು ನಮ್ಮ ನಗರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕುಂದವಾಡ ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತ ಕಳೆದದ್ದು ಅಂದಾಜು ಮೂರು ಗಂಟೆ. ಕೆರೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಹೊಗಳಿ, ಕೆರೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಮೇಲಂತೂ ಈ ಕೆರೆಯ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ದಾಟಿ ಭಾರತಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು...

ಕೆರೆಯೊಂದು ಊರಿನ ಜೀವನಾಡಿ. ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿವೆ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಲೂ ಹಸಿರಿನ ಸಿರಿಯನ್ನೂ, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕಲರವವನ್ನೂ ಹರಡುತ್ತಾ, ಭೂಮಿಯ ಆಳಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನೂ ತುಂಬುತ್ತಾ ಜೀವ ಸಂಕುಲವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೆರೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೃತಿಗಿಂತ ಮಾತು ಹಾಗೂ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರವೀಣರಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ಹೊರಬರದ ಹೊರತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಲಾರವು.

ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಹುಸೇನ್ ಸಾಗರ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಲಸೂರು ಲೇಕ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಯಾಂಕಿ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಉಣಕಲ್ ಕೆರೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುಂದವಾಡ ಕೆರೆಯನ್ನು ನಾವು ಅಂದಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತ ನಾಗರಿಕರು ಒಂದಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ನಗರದ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳತ್ತ ಹೊರಳಿದ್ದು ಒಂದು ವಿನೂತನ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಜ್ಜಾದ ಈ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ :

ಮಳೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಕೆರೆಯ ಹೂಳು ಎತ್ತಿಸುವುದು. ಈಗ ಶೇ. ೨೦ರಷ್ಟು ಕೆರೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ ಏಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇನ್ನು ೧೫ ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯ ನೀರು ಸ್ಫಟಿಕದಂತೆ ತಿಳಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ

ಸುಲಭ. ಕೆರೆಯ ಆಳವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಇಳಿಸಿ ಕಸ ತೆಗಿಸಿದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನೆಟ್ಟ ಸಾಲು ಮರ-ಗಿಡಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ವಿರಳವಾಗಿವೆ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡುವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಳೆ- ಗಾಳಿಗೆ ಗಿಡಗಳು ಬುಡ ಸಮೇತ ಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಆ ಗಿಡಗಳು ಉರುಳಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ/ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಅಪರೂಪದ ಪೊದೆಗಳನ್ನು, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಹೂ-ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪುಟ್ಟ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಡಿಸಿದರೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳ್ಳುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಇಂಥ ಹಸಿರಿನ ಬಗೆಗಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದಾಟಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ನಡಿಗೆಯ ಹಾದಿ (Walking Path) ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆ ಹಾಗೂ ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ವಿಹರಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಆಹ್ಲಾದಕರ ಅನುಭವ. ಎಲ್ಲಾ ವಯೋಮಾನದವರಲ್ಲೂ ನವ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬುವ, ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧನೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಈ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ನಡಿಗೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುಗೊಳಿಸುವುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯದ ಕೆಲಸ. ಈಗ ಸಣ್ಣ ಮಳೆಗೇ ಕಾಲಿಡಲಾಗದ ಹಾಗೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಪಾತ್ ಕೆಸರಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನಡೆಯಲೂ ಆಗದಂತೆ ಕಾಲು ಜಾರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಕೃತಕ ಟೈಲ್ಸ್‌ಗಳ ಅಥವಾ ಸಿಮೆಂಟಿನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜವಾದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಜ್ಞರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ.

ನಂತರದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ :

ಒಂದೊಂದು ಹೊರಳಿನಲ್ಲೂ ಕೆರೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸೊಬಗಿದೆ. ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಲಕ್ಕೆ ಕಾಣುವ ಸೂರ್ಯ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಡಕ್ಕೆ ಜಾರಿದಂತೆ, ಎಡಗಡೆ ಇದ್ದವನು ದಿಡೀರನೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಂಡಂತೆ, ಮೋಡದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ, ಗಿಡಗಳ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿತು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಡಿದಂತೆ ಆಗಸದಲ್ಲೂ ನೀರಿನಲ್ಲೂ ನೂರಾರು ಸಿಂಚನಗಳ ರೂಪಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಅದ್ಭುತ ಸೊಬಗಿನ ಒಂದೆರಡು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ ಹವ್ಯಾಸಿಗರಿಗೆ ಎತ್ತರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕ್ಯಾಮರಾ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ಕಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಏಣಿ ತರಹದ ಆಧುನಿಕ ಮಾದರಿಯ ಛತ್ರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.

ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತ ಹಸಿರಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಕೆರೆಯ ನಡುವೆ ಬಣ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪೇಲವವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಪರಗೋಲವು, ಚಿಂದದ ತಿಳಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಸುತ್ತ ಸುಂದರವಾದ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪುಟ್ಟ ಗಿಡಗಳನ್ನು, ಮೆಕ್ಸಿಕನ್ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಕೇಪ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಬೆಳೆಸಿದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೊಂದು ಹೊಸ ಲೋಕವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು.

ಕೆರೆಯ ಕೆಲವು ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ದನ-ಕರು-ಎಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯರ ಮೂರ್ತಿಗಳು ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳ ಕುಕೃತ್ಯದಿಂದ ವಿರೂಪಗೊಂಡಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಅವು ಜೀವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸಲು ಹೊಸ ಸ್ವರ್ಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಫಿಶ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನವನ್ನೂ, ನೀರಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆರೆಯ ಜೀವಂತಿಕೆಗೆ ಇದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪು ನೀಡುವ ಲೈಟ್ ಮ್ಯೂಸಿಕ್; ಕೆರೆಯ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿ ಮ್ಯಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು; ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಕಸದ ಡಬ್ಬ (ಡಸ್ಟ್ ಬಿನ್)ಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು; ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಫಲಕಗಳು, ಆ ಬಗೆಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸುವಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು; ಐದು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಕೆರೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅವಘಡಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಫಸ್ಟ್ ಏಡ್) ಪೆಟ್ಟಿಗೆ: ವಾಕ್ ಮಾಡುವವರು ಮರಕ್ಕೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದು ರೆಂಬೆಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯದಂತೆ ಅವರ ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು; ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಬೆಂಚ್‌ಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಹೊಸವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು; ಮುರಿದು ಹೋದ ಹಾದಿ ಬದಿಯ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಮರುಜನ್ಮ ನೀಡುವುದು; ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಪುಂಡಾಟಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ, ಸುತ್ತಲಿನ ಸೊಬಗನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಶಿಫ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳ ನೇಮಕಾತಿ... ಇವು ದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹಂತ-ಹಂತವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಗಳು.

ಬಲಗೊಳ್ಳಲಿ ಬೆಂಬಲ :

ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ನಾಮವಾದ ನತದೃಷ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂದವಾಡ ಕೆರೆ ಸೇರದಿರಲಿ, ಬದಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೇ ಕಳಶಪ್ರಾಯವಾಗುವ ಜಾಗ ಇದಾಗಲಿ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿದೆ. ಅದರ ಸದುಪಯೋಗ ನಮ್ಮ ಕುಂದವಾಡ ಕೆರೆಗೂ ದಕ್ಕಲಿ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿ ಸುಲಭವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬಯಸುವವರು ಒಂದಾಗಬೇಕು; ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆರೆಯ ಕುರಿತು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದವರು ಐಜಿಪಿ, ಮೇಯರ್, ಡಿಸಿ, ಎಸ್ಪಿ, ಕಮಿಷನರ್ ಹಾಗೂ ಸಿಇಓ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದ ಈ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ರೂಪತಳೆದದ್ದು ಕ್ರಿಯಾ (ಕುಂದವಾಡ ಕೆರೆ ರಿಸ್ಟೋರೇಷನ್ ಆಂಡ್ ಇನಿಶಿಯೇಷನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್). ಜನರ ಈ ಒಕ್ಕೂಟವು ಕೆರೆಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಸುಂದರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರದು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಮರಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳ, ಖಾಲಿ ಬಾಟಲಿಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೈ ಜಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಬದಲಾಗದ ಹೊರತು ಎಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ನಿರರ್ಥಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆರೆಯನ್ನು

ಬಳಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಶಿಸ್ತು ಮೂಡಲು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ದಾವಣಗೆರೆಯ ಜನತೆ ಖಾರಾ-ಮಂಡಕ್ಕಿ, ಬೆಣ್ಣೆ ದೋಸೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದವರಲ್ಲಾ, ಅವರು ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗೂ ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿಯುಳ್ಳವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಇದು ಸಕಾಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಘೋಷಣೆ:

“ನಮ್ಮ ಕೆರೆ- ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ- ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು.”